2271-0057/0

07.06.01

MINISTERE DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT COMME MONUMENT LA FACADE AVANT ET LA TOITURE DE L'IMMEUBLE SIS AVENUE DUCPETIAUX 47 A SAINT-GILLES.

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment les articles 22 et 23;

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 6 mai 1999 entamant la procédure de classement comme monument de la façade avant et de la toiture de l'immeuble sis avenue Ducpetiaux 47 à Saint-Gilles;

Vu l'avis de la Commission royale des Monuments et des Sites émis le 7 octobre 1999;

Considérant que les propriétaires n'ont pas transmis d'observation dans les délais prévus par l'ordonnance du 4 mars 1993;

Sur la proposition du Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et du secrétaire d'Etat chargé des Monuments et Sites,

ARRETE:

Article 1er - Est classé comme monument la façade avant et la toiture de l'immeuble sis avenue Ducpétiaux 47 à Saint-Gilles, connu au cadastre de Saint-Gilles, 1ère division, section B, 4ème feuille, parcelle n° 392w3, en raison de leur intérêt historique et artistique, précisé dans l'annexe I du présent arrêté.
La délimitation de l'ensemble est reprise sur le plan figurant à l'annexe II du présent arrêté.

MINISTERIE VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT BESCHERMING ALS MONUMENT DE VOORGEVEL EN DE BEDAKING VAN HET GEBOUW GELEGEN DUCPETIAUXLAAN 47 TE SINT-GILLIS.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, inzonderheid op artikelen 22 en 23;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 6 mei 1999 houdende instelling van de procedure tot bescherming als monument de voorgevel en de bedaking van het gebouw gelegen Ducpetiauxlaan 47 te Sint-Gillis;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen uitgebracht op 7 october 1999;

Overwegende dat de eigenaars geen opmerking hebben meegedeeld binnen de termijnen zoals voorzien door de ordonnantie van 4 maart 1993;

Op de voordracht van de Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en van de Staatssecretaris belast met Monumenten en Landschappen,

BESLUIT:

Artikel 1 - Wordt beschermd als monument de voorgevel en de bedaking van het gebouw gelegen Ducpetiauxlaan 47 te Sint-Gillis, bekend ten kadaster te Sint-Gillis, 1ste afdeling, sectie B, 4de blad, perceel nr 392w3, wegens hun historische en artistieke waarde, zoals nader bepaald in bijlage I van dit besluit.
De afbakening van het geheel wordt aangeduid op het plan in bijlage II van dit besluit.

V.9511

Art. 2 - La zone de protection relative au monument décrit dans l'article 1er comprend l'ensemble des parcelles et des voiries ainsi que les parties de parcelles et de voiries reprises dans le périmètre délimité sur le plan figurant à l'annexe II du présent arrêté.

Art. 3 - Le ministre qui a les monuments et sites dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Bruxelles, le 07 -06- 2001

Par le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et des Sites, de la Rénovation Urbaine et de la Recherche Scientifique,

François-Xavier de DONNEA

Le Secrétaire d'Etat à la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de L'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites et du Transport rémunéré des Personnes,

Willem DRAPS

Art. 2 - De vrijwaringszone met betrekking tot het in artikel 1 vermelde monument omvat het geheel van de percelen en de wegen, alsook de gedeelten van de percelen en de wegen opgenomen in de omtrek, zoals afgebakend op het plan in bijlage II van dit besluit.

Art. 3 - De minister bevoegd voor de monumenten en landschappen is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 07 -06- 2001

Door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek,

De Staatssecretaris bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen en Bezoldigd Vervoer van Personen,

V.9511

Copie certifiée conforme
25 -06- 2001
Voor eensluidend afschrift

CHANCELLERIE
GRIFFIE

ANNEXE I A L'ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT COMME MONUMENT LA FACADE AVANT ET LA TOITURE DE L'IMMEUBLE SIS AVENUE DUCPETIAUX 47 A SAINT-GILLES.

Réf. cadastrale : 1ère division, section B, 4ème feuille, parcelle n° 392w3.

Description sommaire

Le n°47 de l'avenue Ducpétiaux se présente comme une maison mitoyenne unifamiliale dont la façade, de trois niveaux, est construite en briques alternées de bandes de pierre. Le haut soubassement en pierre bleue est percé d'une ouverture rectangulaire ornée de ferronnerie et interrompu par la porte d'entrée à haute baie d'imposte.
Le rez-de-chaussée est éclairé par une baie rectangulaire, surmontée au premier étage d'une porte-fenêtre précédée d'un balcon au garde-corps en ferronnerie aux motifs géométriques et symétriques. Deux fenêtres latérales encadrent cette baie axiale; toutes trois sont séparées par des montants de pierre.
Le dernier niveau présente trois fenêtres rectangulaires reposant sur trois panneaux d'allèges décorés de sgraffites. Ceux-ci, dans les tons ocre et blanc, représentent un écureuil parcourant un noisetier.
Au sommet, la corniche est supportée par deux corbeaux aux extrémités de la façade et deux consoles au centre.
Les linteaux métalliques des baies des deux premiers niveaux sont posés sur des bandes de pierre bleue formant coussinets.

Intérêt présenté par le bien selon les critères définis à l'article 2, 1° de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier.

Intérêt historique et artistique.

Paul Hankar est incontestablement un acteur primordial dans l'invention de l'Art Nouveau. Il travaillera dans l'atelier de Beyaert dès 1879 et y restera 13 ans. Ami de Victor Horta, Paul Hankar s'en différencie par la recherche d'une architecture liée aux moyens plus modestes de ses clients. Parallèlement au côté exubérant et à la reconnaissance sociale développées dans l'architecture de Victor Horta, Paul Hankar basera sa conception de l'Art Nouveau sur un langage architectural plus rationnel excluant le luxe et adaptant son architecture à la vie quotidienne de ses habitants. La richesse du traitement de la façade et les éléments décoratifs laisseront la place à l'expression en façade de la distribution interne. L'intégration d'éléments décoratifs dans sa façade sera dès lors très discrète mais très raffinée.

Pour ces raisons, l'oeuvre d'Hankar mérite d'être protégée dans sa totalité. Les maisons qu'il a également construites rue de la Croix de Pierre et rue d'Albanie, entre autres, développent les mêmes caractéristiques.

Les moyens réduits du commanditaire entraînent , au n°47 de l'avenue Ducpetiaux, une grande sobriété dans la mise en oeuvre des moyens plastiques. Paul Hankar n'hésite pas à laisser les poutrelles métalliques apparentes et à en faire des éléments de la composition chromatique de la façade. Utilisant les sgraffites, l'architecte crée une

typologie qui rompt avec la traditionnelle division en travée et propose une architecture originale, inventive évoquant la disposition intérieure du bâtiment.

Vu pour être annexé à l'arrêté du 07 -06- 2001

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et des Sites, de la Rénovation Urbaine et de la Recherche Scientifique,

François-Xavier de DONNEA

Le Secrétaire d'Etat à la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites et du Transport rémunéré des Personnes,

Willem DRAPS

Copie certifiée conforme

25 -06- 2001

Voor eensluidend afschrift

V.9511

BIJLAGE I BIJ HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING HOUDENDE INSTELLING VAN DE PROCEDURE TOT BESCHERMING ALS MONUMENT VAN DE VOORGEVEL EN HET DAK VAN HET PAND GELEGEN DUCPETIAUXLAAN 47 TE SINT-GILLIS.

Kadastrale gegevens : 1ste afdeling, sectie B, 4de blad, perceel nr. 392w3.

Beknopte beschrijving :

Het pand aan de Ducpetiauxlaan nr. 47 is een eengezinswoning. De voorgevel van dit rijhuis telt drie bouwlagen en is opgetrokken in baksteen afgewisseld met banden in natuursteen.
De hoge sokkel in blauwe hardsteen wordt onderbroken door een rechthoekig venster met ijzerwerk en een deur met hoog bovenvenster.
De begane grond wordt verlicht door een rechthoekig venster. Op de eerste verdieping bevindt zich een drielicht met centraal deurvenster voorafgegaan door een balkon. De ijzeren leuning heeft geometrische en symmetrische motieven. Het deurvenster wordt aan weerszijden geflankeerd door zijlichten ; de muuropeningen worden gescheiden door stenen stijlen.
De laatste bouwlaag telt drie rechthoekige vensters. De borstweringen zijn versierd met sgraffittopanelen, in okerkleurige en witte tonen. Ze stellen een eekhoorn op een tak van een notenboom voor.
Bovenaan wordt de kroonlijst geschraagd door twee kraagstenen aan de beide uiteinden en twee centrale consoles.
De metalen lateien boven de muuropeningen van de eerste twee bouwlagen rusten op doorgetrokken arduinen aanzetstukken.

Waarde van het goed volgens de maatstaven bepaald in artikel 2, 1° van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed :

Historische en artistieke waarde :

Paul Hankar is ontegensprekelijk één van de hoofdfiguren in het ontstaan van de art nouveau. Vanaf 1879 werkte hij in het atelier van Beyaert, waar hij 13 jaar zou blijven. Hankar was een vriend van Victor Horta. In tegenstelling tot deze laatste, streefde hij er naar een architectuur te ontwerpen die rekening hield met de beperkte middelen van de opdrachtgevers. Tegenover het exuberante karakter en de statussymboolfunctie van Victor Horta's architectuur, zou Hankar zijn architectuur op een rationelere, sobere vormentaal baseren, aangepast aan de levensstandaard van de bewoners. Rijke gevelaankledingen en decoratieve elementen maakten plaats voor de uitdrukking van de interne ruimtelijke verdeling van het gebouw. Decoratieve gevelelementen werden dan ook op discrete, zij het zeer geraffineerde wijze geïntegreerd.

Om deze redenen dient het oeuvre van Paul Hankar in zijn totaliteit beschermd te worden.In zijn overige huizen, onder meer in de ijzerenkruisstraat en de Albaniëstraat, zijn dezelfde karakteristieken terug te vinden.

De beperkte middelen van de opdrachtgever voor de Dupcetiauxlaan nr. 47 impliceerden ook een beperking van de plastische mogelijkheden. Paul Hankar aarzelde niet de metalen balken zichtbaar te laten en te integreren in het kleurenspel van de gevel. Door het aanwenden van sgraffitti past de architect een typologie toe die breekt

KANSELARIJ

met de traditionele travee-indeling en van een inventieve en originele architectuur getuigt door de interne indeling van het gebouw te weerspiegelen.

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 07 -06- 2001

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek,

François-Xavier de DONNEA

De Staatssecretaris bij het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen en Bezoldigd Vervoer van Personen,

Willem DRAPS

Conis certifié conforme
25 -06- 2001
Voor eensluidend afschrift

V.9511

ANNEXE II A L'ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE CLASSANT COMME MONUMENT LA FACADE AVANT ET LA TOITURE DE L'IMMEUBLE SIS AVENUE DUCPETIAUX 47 A SAINT-GILLES.

BIJLAGE II BIJ HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT BESCHERMING ALS MONUMENT DE VOORGEVEL EN DE BEDAKING VAN HET GEBOUW GELEGEN DUCPETIAUXLAAN 47 TE SINT-GILLIS.

DELIMITATION DE LA ZONE DE PROTECTION

AFBAKENING VAN DE VRIJWARINGSZONE

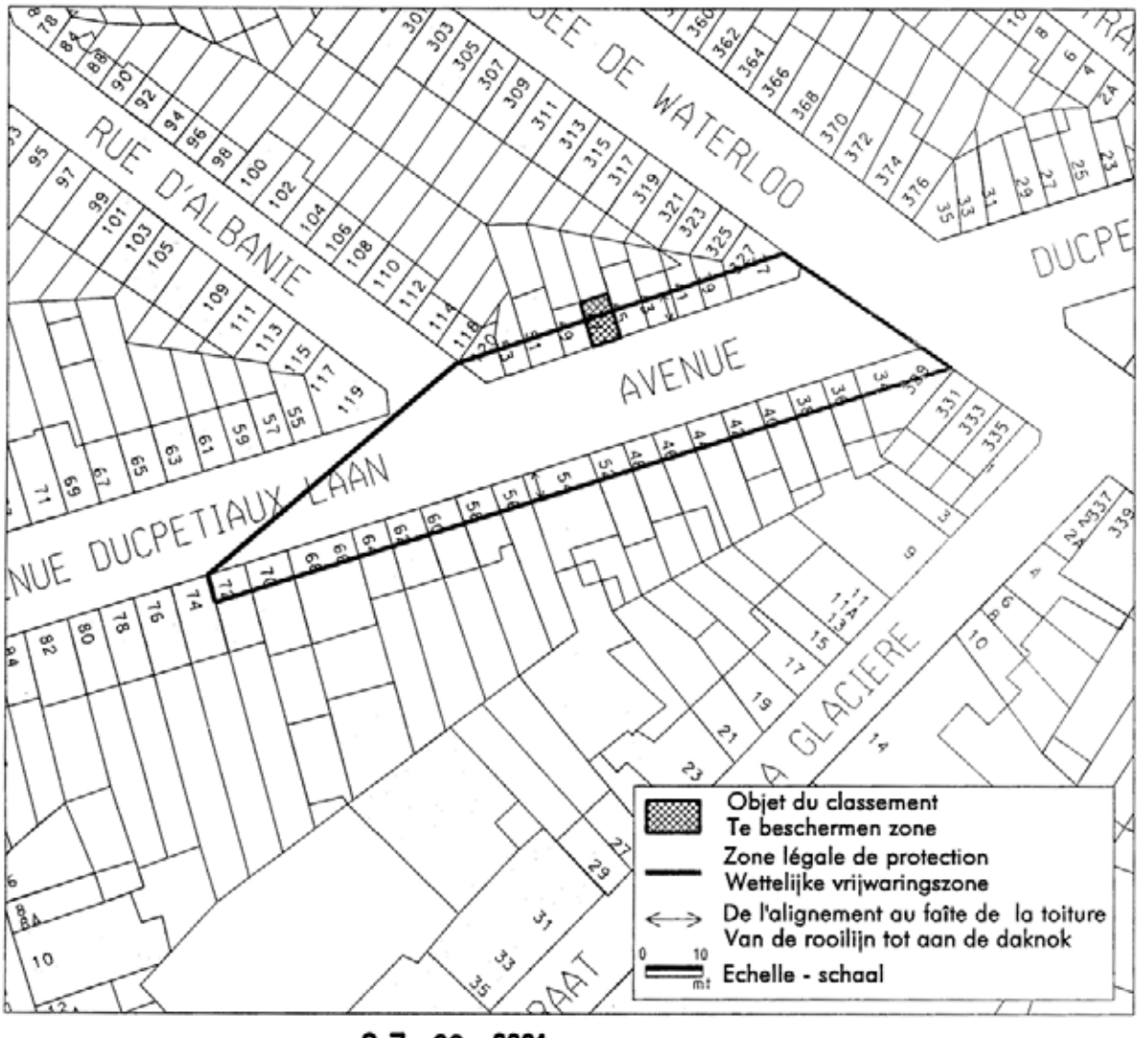

Vu pour être annexé à l'arrêté du 07 -06- 2001

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 07 -06- 2001

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Pouvoirs locaux, de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites, de la Rénovation urbaine et de la Recherche scientifique,

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek,

François-Xavier de DONNEA

Le Secrétaire d'Etat à la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de l'Aménagement du Territoire, des Monuments et Sites et du Transport rémunéré des personnes,

De Staatssecretaris bij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, belast met Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen en Bezoldigd Vervoer van Personen,

Willem DRAPS

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van
25 -06- 2001